



MINISTRI MÄÄRUS

26.05.2025

nr 18

Sotsiaalkaitseministri 29. veebruari 2016. a määruse nr 18 „Puude raskusastme tuvastamise tingimused ja kord ning puudega tööealise inimese toetuse tingimused“ muutmise

Määrus kehtestatakse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2³ lõike 9 ja § 2⁴ lõike 6 alusel.

§ 1. Määruse muutmise

Sotsiaalkaitseministri 29. veebruari 2016. a määruses nr 18 „Puude raskusastme tuvastamise tingimused ja kord ning puudega tööealise inimese toetuse tingimused“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse preambul sõnastatakse järgmiselt:

„Määrus kehtestatakse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2³ lõike 9, § 2⁴ lõike 6 ja § 7 lõike 2¹ alusel.“;

2) paragrahvi 1 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Määrusega kehtestatakse puude raskusastme tuvastamise tingimused ja kord ning keskmise puudega tööealise inimese toetuse maksmise tingimused ja suurused.“;

3) paragrahvi 2 punkt 7 ja § 4 lõiked 4–9 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 5 lõike 1¹ punkt 4 sõnastatakse järgmiselt:

„4) ravi, ravimid ja abivahendid ei kompenseeri tervises seisundist tulenevaid piiranguid.“;

5) paragrahvi 5 täiendatakse lõigetega 6–10 järgmises sõnastuses:

„(6) Arstiõppe läbinud isik annab arvamuse lapsel või vanaduspensioniealisel inimesel piirangute esinemise kohta järgmistes valdkondades ja funktsioonides:

1) liikumine – liikumiskõhuvõime;

2) käeline tegevus – muu funktsioon;

3) suhtlemine – nägemiskõhuvõime, kuulmiskõhuvõime ning keele- ja kõnefunktsioon;

4) teadusel püsimine ja enesehooldus – muu funktsioon;

5) õppimine ja tegevuste elluviimine – vaimne funktsioon;

6) muutustega kohanemine ja ohu tajumine – vaimne funktsioon;

7) inimestevaheline lävimine ja suhted – vaimne funktsioon.

(7) Hinnatavates valdkondades esinevate piirangute hindamise tingimused ja hinnatud valdkondades esinevate piirangute raskusastmete arväärtused on esitatud määruse lisas 1.

(8) Kui piirangud esinevad mitmes valdkonnas, tuvastatakse puude raskusaste selle valdkonna järgi, milles piirangud on suurimad.

(9) Kui lapse ja vanaduspensioniealise inimese tegutsemisvõimet valdkondade kaupa hinnates ei vasta piirangud puude raskusastme tuvastamise kriteeriumitele, kuid igapäevane tegutsemine on piirangute koosmõju tõttu raskendatud, tuvastatakse isikul erijuhtumina muu funktsiooni keskmine kõrvalekalle.

(10) Arstiõppe läbinud isiku arvamus lapse ja vanaduspensioniealise inimese kohta koosneb järgmistest andmetest:

- 1) andmed taotluse kohta;
- 2) tuvastatud puude raskusaste;
- 3) puude kestus;
- 4) põhjendus;
- 5) objektiivne staatus ja uuringutulemused;
- 6) tuvastatud funktsiooni kõrvalekalded ja nende raskusastmed;
- 7) hinnatud valdkondades esinevate piirangute raskusastmed;
- 8) diagnoosid, mida arstiõppe läbinud isik on arvamuse andmisel arvesse võtnud;
- 9) hinnatud tegutsemise ja osalemise piirangud, organismi funktsioonide kõrvalekalded ja struktuuride kahjustused ning neid kirjeldavad rahvusvahelise funktsioneerimisvõime klassifikatsiooni (RFK) koodid.“;

6) paragrahvi 6 tekst sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tööealise inimese puhul annab arstiõppe läbinud isik arvamuse isikul piirangute esinemise või puudumise kohta järgmiste valdkondade võtmetegevustes:

- 1) liikumine – liikumine eri tasapindadel, ohutu ja takistuseta ringiliikumine, seismine ja istumine, muud liikumise piirangud;
- 2) käeline tegevus – käte sirutamine, asjade ülestõstmine ja liigutamine, käteosavus, muud käelise tegevuse piirangud;
- 3) suhtlemine – nägemine, kuulmine ja kõnelemine;
- 4) teadvusel püsimine ja enesehooldus – teadvusel püsimine ärkveloleku ajal, soole ja põie kontrollimine, söömine ja joomine, muud teadvusel püsimise ja enesehoolduse piirangud;
- 5) õppimine ja tegevuste elluviimine – tegevuste õppimine, tegevuste alustamine ja lõpetamine, muud õppimise ja tegevuste elluviimise piirangud;
- 6) muutustega kohanemine ja ohu tajumine – väljaskäimine, ohu tajumine, toimetulek muutustega, muud muutustega kohanemise ja ohu tajumise piirangud;
- 7) inimestevaheline lävimine ja suhted – sotsiaalsete olukordadega hakkamasaamine, olukorrale kohane käitumine, muud inimestevahelise lävimise ja suhete piirangud.

(2) Hinnatavates valdkondades esinevate piirangute hindamise tingimused, hinnatud valdkondades esinevate piirangute raskusastmete arväärtused ja võtmetegevuste raskusastmete vastavustabel on esitatud määruse lisas 2.

(3) Arstiõppe läbinud isiku arvamus tööealise inimese kohta koosneb järgmistest andmetest:

- 1) võtmetegevuste kaupa puude raskusastme tuvastamise taotluse andmete alusel piirangu raskusaste;
- 2) võtmetegevuste kaupa arvamus selle kohta, kas meditsiiniliste andmete alusel vastab või ei vasta inimese tervises seisund puude raskusastme tuvastamise taotluses hinnatud piirangu raskusastmele;
- 3) võtmetegevuste kaupa piirangu raskusaste koos põhjendusega, kui meditsiiniliste andmete alusel ei vasta inimese tervises seisund tema enese hinnangul piirangu raskusastmele;

- 4) võtmetegevuste kaupa diagnoosid, millele arstiõppe läbinud isiku arvamus tugineb;
- 5) valdkondade kokkuvõtted.

(4) Arstiõppe läbinud isik koostab iga valdkonna kohta, milles piirang esineb, järgmisi andmeid sisaldava kokkuvõtte:

- 1) piirangu raskusaste;
- 2) piirangu avaldumine, põhjus ja mõju tegutsemisvõimele;
- 3) objektiivne staatus ja uuringutulemused;
- 4) piirangu põhjustanud tervisekahjustuse kulg.

(5) Sotsiaalkindlustusamet tuvastab tööealise inimese puude raskusastme, võttes arvesse järgmist:

- 1) taotluses sisalduvad andmed;
- 2) arstiõppe läbinud isiku arvamuses käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud valdkondade võtmetegevuste sooritamisel esinevate piirangute raskusastmetele antud arväärtused;
- 3) muud asjasse puutuvad andmed.

(6) Puude raskusastme tuvastamisel iseloomustavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud valdkonnad järgmisi funktsioone:

- 1) liikumine – liikumisfunktsioon;
- 2) käeline tegevus – muu funktsioon;
- 3) suhtlemine – nägemisfunktsioon, kuulmisfunktsioon ning keele- ja kõnefunktsioon;
- 4) teadvusel püsimine ja enesehooldus – muu funktsioon;
- 5) õppimine ja tegevuste elluviimine – vaimne funktsioon;
- 6) muutustega kohanemine ja ohu tajumine – vaimne funktsioon;
- 7) inimestevaheline lävimine ja suhted – vaimne funktsioon.

(7) Puude raskusastme tuvastamiseks arvutatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2 ja 4–7 nimetatud iga valdkonna kohta võtmetegevuste sooritamisel esinevate piirangute raskusastmete arväärtuste aritmeetiline keskmine (edaspidi *piirangu aritmeetiline keskmine*).

(8) Kui arstiõppe läbinud isiku arvamuses on märgitud valdkonna muu piirangu raskusaste, võetakse see käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud piirangu aritmeetilise keskmise arvutamisel arvesse juhul, kui muu piirangu raskusastme arväärtus on aritmeetilise keskmisega võrdne või sellest suurem.

(9) Sotsiaalkindlustusametil on õigus muude asjasse puutuvate andmete põhjal korrigeerida piirangu aritmeetilist keskmist ja käesoleva määruse § 6 lõike 1 punktis 3 nimetatud valdkonna võtmetegevuste sooritamisel esinevate piirangute raskusastmete arväärtusi 0,5 ühiku võrra või vajaduse korral kaasata menetlusse arstiõppe läbinud isikuid. Sotsiaalkindlustusamet põhjendab korrigeerimist kirjalikult.

(10) Kui piirangud esinevad mitmes valdkonnas, tuvastatakse puude raskusaste selle valdkonna järgi, milles piirangud on suurimad.

(11) Kui tööealise inimese tegutsemisvõimet valdkondade kaupa hinnates ei vasta piirangud puude raskusastme tuvastamise kriteeriumitele, kuid igapäevane tegutsemine on piirangute koosmõju tõttu raskendatud, tuvastatakse isikul erijuhtumina muu funktsiooni keskmine kõrvalekalle.“;

7) paragrahvi 8 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Puude raskusastme kestuse määramisel lähtub Sotsiaalkindlustusamet haiguse või vigastuse raskusest ja tervises seisundist ning selle muutumise senisest kiirusest ja edasisest prognoosist.“;

8) paragrahv 9 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 9. Keskmise puude raskusastmega tööelisele inimesele toetuse maksmise tingimused ja suurused

(1) Keskmise puude raskusastmega tööelisele inimesele makstakse toetust järgmiselt:

- 1) liikumisfunktsiooni kõrvalekalde korral – 42 eurot;
- 2) nägemisfunktsiooni kõrvalekalde korral – 38 eurot;
- 3) keele- ja kõnefunktsiooni kõrvalekalde korral – 29 eurot;
- 4) kuulmisfunktsiooni kõrvalekalde korral – 31 eurot;
- 5) vaimse funktsiooni kõrvalekalde korral – 35 eurot;
- 6) muu funktsiooni kõrvalekalde korral – 37 eurot.

(2) Kui inimesel on mitme funktsiooni kõrvalekalle, mis vastab keskmisele puude raskusastmele, makstakse toetust 42 eurot.“;

9) määruse lisa loetakse lisaks 1 ja see asendatakse käesoleva määruse lisaga 1;

10) määrust täiendatakse lisaga 2, mis on esitatud käesoleva määruse lisas 2.

§ 2. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juunil 2025. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Maarjo Mändmaa
kantsler

Lisa 1. Lapsel või vanaduspensioniealisel inimesel esinevate piirangute hindamise tingimused ja piirangute raskusastmete arväärtused

Lisa 2. Tööelisel inimesel esinevate piirangute hindamise tingimused, piirangute raskusastmete arväärtused ja võtmetegevuste raskusastmete vastavustabel